

ת"פ 64909/05/18 - ענבר פיצון שורץ נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 64909-05-18 מדינת ישראל נ' פיצון שורץ

בפני	כבוד השופטת אליאנא דניאלי
המבקשת	ענבר פיצון שורץ
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשה להורות על ביטול כתב האישום שהוגש נגד המבקשת, מחמת הגנה מן הצדק, אכיפה בררנית ושיהוי, מכח סעיף 149(10) בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

כתב האישום

נגד המבקשת הוגש ביום 29.5.2018, כתב אישום המייחס לה שני אישומים בעבירות של גניבה בידי עובד, בניגוד לסעיף 391 בחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), רישום כוזב במסמכי תאגיד, בניגוד לסעיף 423 בחוק העונשין, 3 עבירות של מרמה עורמה או תחבולה, בניגוד לסעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"), 3 עבירות של אי ניהול פנקסי חשבונות, בניגוד לסעיף 216(5) בפקודה ו-3 עבירות של אי הודעה על תחילת התעסקות, בניגוד לסעיף 215 א(א) בפקודה.

מעובדות האישום הראשון עולה כי בין השנים 2010 - 2014 שימשה המבקשת כפקידת תביעות במחלקת בריאות בחברת הביטוח "מגדל" בפ"ת. במסגרת תפקידה הייתה אחראית על אישור תביעות בגין הליכים רפואיים של המבוטחים. המבקשת בחנה את התביעות, ובמידה וסברה שהמבוטחים זכאים להחזר הוצאות, העבירה זאת לאישור ראש צוות בחברה. במידה והתביעה אושרה על ידי ראש הצוות, הטיפול בתביעה חזר למבקשת, אשר הייתה מזינה במחשב את סכום ההחזר בגין ההליך הרפואי, והתביעה היתה עוברת לביצוע התשלום במחלקת הכספים בחברה.

נטען כי המבקשת ניצלה את אמון החברה בה, וערכה כוזב רישומים במערכות המחשוב על מנת ליצור בהן תביעות פיקטיביות ולהעביר את החזרי ההוצאות בגין תביעות אלה לחשבונות הבנק הפרטיים שלה.

החל מחודש פברואר 2012 ועד למועד סיום עבודתה בחודש אפריל 2014, פעלה המבקשת במספר רב מאוד של הזדמנויות, תוך שעשתה שימוש בשמות מבוטחים קיימים שהכילו את שם משפחתה או שהוסיפה לשמות משפחה של מבוטחים את שם משפחתה או את שמו ותעודת הזהות של בעלה, ושינתה פרטים אישיים על מנת שמעשיה לא יעוררו חשד ובמטרה להקשות על איתור מעשיה.

היא יחסה את התביעות הפיקטיביות לשנים קודמות למועד ביצוע העבירות, שינתה את פרטי חשבון הבנק של המבוטחים והוסיפה במקומם את מספרי חשבונות הבנק שלה, כדי שהכספים מהתביעות פיקטיביות יועברו לחשבונותיה.

באופן זה הועבר לחשבונות הבנק של המבקשת, בגניבה, סך מצטבר של ₪ 663,467.

מעובדות האישום השני עולה כי כתוצאה מהאישום הראשון, הפיקה המבקשת בשנים 2012 - 2014 הכנסה של ₪ 663,467 לכל הפחות, בהתאם למפורט בנספח לכתב האישום.

נטען כי המבקשת לא ניהלה ספרים כמתחייב על פי פקודת מס הכנסה, לא דיווחה לפקיד השומה על קבלת הכספים המוזכרים לעיל ולא שילמה מיסים הנובעים מפעילות זו.

טענות המבקשת

ב"כ המבקשת העלה למעשה שלוש טענות מקדמיות:

הגנה מן הצדק - נטען כי בשנת 2014 נפתחה חקירה ביחידת ההונאה, במסגרתה נחקרו עובדים, לרבות המבקשת, ונגבו עדויות, אולם חקירת המבקשת אינה מצויה בחומר הראיות, ובשנת 2016 נשלח למבקשת מכתב מהמשיבה, לפיו תיק החקירה נסגר.

בסוף שנת 2017 נפתח התיק מחדש, מבלי שהוגש ערר על הסגירה, וללא שתוף פעולה של חברת הביטוח. נטען שהמשיבה הורתה למשטרה לחקור שוב את המבקשת בגין אותם חשדות, 3 שנים לאחר ביצוע העבירה לכאורה, וכי שיקולים זרים עומדים בבסיס פתיחת התיק מחדש.

ב"כ המבקשת הוסיף וטען כי החקירה התנהלה כשהמבקשת "מסומנת" כמטרה, ועדותה בשנת 2014, אשר נגבתה על ידי משרד חקירות שמונה באופן פרטי על ידי חברת הביטוח, נמסרה תחת הפעלת לחץ בלתי רגיל ותוך הבטחות בכירים בחברת הביטוח שבמידה ותשתף פעולה, הנושא "ייסגר" בתוך חברת הביטוח.

משכך, נטען כי לא ניתן לעשות שימוש בדבריה שנמסרו לחברת החקירות, ויש לראות בהתנהלות המתוארת משום רדיפה, דיכוי והתעמרות במבקשת, כך שניהול המשפט יביא לפגיעה בחוש הצדק וההגינות.

שיהוי - נטען כי בין מועד ביצוע העבירות והחקירה לבין הגשת כתב האישום, חלפו כ- 4 שנים, וכי השיהוי הרב בחקירה ובפרט העובדה שחקירת המבקשת משנת 2014 נעלמה כאילו לא הייתה, ובכך שהמבקשת קיבלה בשנת 2016 מסמך

רשמי על סגירת התיק על ידי המשיבה - כדי לקבוע שהתקיים שיהוי המצדיק קבלת טענת ההגנה מן הצדק.

הפליה פסולה בהעמדה לדין - טוען ב"כ המבקשת כי מחומר הראיות שנאסף עולה שחשודים נוספים פוטנציאליים אישרו העברות כספים לאותם החשבונות המופיעים בכתב האישום, אולם אלו לא נחקרו כחשודים אלא כעדים בלבד.

לאור האמור לעיל, ונוכח נסיבותיה האישיות של המבקשת, טוען ב"כ המבקשת כי המשך ניהול ההליך יהיה כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות ובזכותה החוקתית של המבקשת להגן על עצמה לאור המחדלים שפורטו, הקשורים באופן ישיר לחברת הביטוח, ליחידה החוקרת ולמשיבה.

לפיכך מבוקש להורות על ביטול כתב האישום.

תגובת המשיבה

הגנה מן הצדק - המשיבה טוענת כי התיק נסגר תחילה בחודש ספטמבר 2016 בהיעדר עניין לציבור, מבלי שהמבקשת נחקרה, וככל הידוע למשיבה גם בלי שהמבקשת קיבלה על כך הודעה פורמלית.

בעקבות פנייה למשיבה בנוגע לסגירת התיק, נבחן חומר הראיות בשנית ונעשתה השלמת חקירה, אשר כללה את חקירת המבקשת. בעקבות ממצאי השלמת החקירה, סברה המשיבה כי קיימות די ראיות ואינטרס ציבורי בהעמדת המבקשת לדין.

לגופו של עניין טענה המשיבה, כי אף אם המבקשת נחקרה בשנת 2014 וחקירתה אבדה, הרי שבעת חקירתה בשנת 2017, הכחישה המבקשת את המעשים המיוחסים לה, ומכאן שלא ברורה נפקות הטענה כיצד יש בחקירתה משנת 2014, ככל שנחקרה, כדי לפגוע בהגנתה כיום.

כן טענה המשיבה, כי ב"כ המבקשת לא הצביע על אותם "שיקולים זרים" אשר לשיטתו גרמו למשיבה לפתוח את החקירה מחדש.

בהתייחסה לטענות נוספות שנטענו על ידי ב"כ המבקשת, ציינה המשיבה כי אין פסול בקיומה של חקירה פרטית קודם לחקירה משטרתית, ואין בשיחות לכאורה בין המבקשת למעסיקה או לחוקר הפרטי, כדי להשליך על קיומו של הליך פלילי או למנוע אותו.

שיהוי - החקירה המשטרתית החלה בשנת 2014 וכתב האישום הוגש במאי 2018. קודם להגשת כתב האישום התקיימו הליכי שימוע. לעמדת המשיבה, אין בשיהוי בהגשת כתב האישום כדי לפגוע ביכולת המבקשת להתגונן, והדברים אף לא נטענו על ידי המבקשת.

הפליה פסולה - טענה זו לא פורטה ולכן לא ניתן בעיתוי זה להתייחס אליה. כן צוין כי ככלל, כמעט בכל תיק קיימים חשודים פוטנציאליים נוספים.

המשיבה הוסיפה וציינה כי נסיבותיה האישיות של המבקשת אינן רלבנטיות בשלב זה, הגם שאלו נטענו בשלב השימוע ונשקלו טרם הגשת כתב האישום.

דין והכרעה

לאחר שבחנתי את הבקשה, צרופותיה והתגובה לה, הגעתי לידי מסקנה כי לא ניתן בשלב זה של ההליך לקבל את טענת המבקשת בדבר קיומה של הגנה מן הצדק. משכך, דין הטענות המקדמיות להידחות בעת הזו.

סעיף 149(10) בחסד"פ עניינו בטענה המקדמית בדבר הגנה מן הצדק, וזו לשונו:

"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

דוקטרינת ההגנה מן הצדק הוכרה לראשונה בישראל בע"פ 2910/94 **יפת נ' מדינת ישראל** פ"ד נ(2) 221, והתפתחה גם בהמשך כדוקטרינה פסיקתית, עד להפיכתה לטענה מקדמית המעוגנת בחוק כאמור.

פסיקת בית המשפט העליון, אשר דנה בסוגיה, אימצה מבחן תלת שלבי בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ** נט (6) 776. נקבע כי יש מקום להורות על ביטול כתב אישום, או התחשבות בשלב גזירת הדין, ככל שהגשת כתב אישום או בירור עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, וכי התנהגותה הפסולה של הרשות יכולה לבוא לידי ביטוי גם בעת חקירת המשטרה או בהתנהלות הפרקליטות.

בהתאם למבחן התלת שלבי שהותווה בע"פ בורוביץ לעיל, בשלב הראשון על בית המשפט לזקק פגם או פגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של נאשם, במנותק בשלב זה משאלת החפות או האשמה. בשלב השני, יש לבחון אם קיום הליך פלילי חרף הפגם שנפל בו, יפגע באופן מהותי בעקרונות הצדק וההגינות. לאחר כל אלה, בשלב השלישי, יש לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מביטולו של כתב אישום.

לאחר שבחנתי כאמור את מכלול הסוגיות והטענות, נמצא כי בשלב זה של ההליך, טרם בשלה העת לקבוע אם נפלו פגמים משמעותיים בהתנהלות בעניינה של המבקשת, ולפיכך לא ניתן לקבוע אף את קיומו של התנאי הראשון במבחן התלת שלבי האמור. במצב דברים זה מובן כי לא ניתן לבחון כלל קיומם של התנאים הנוספים הנדרשים.

בשלב זה, טרם חשיפת בית המשפט לחומר הראיות בתיק, לא ניתן להכריע בטענותיה העובדתיות של המבקשת. כך, לא ניתן לקבוע האם אכן נחקרה המבקשת טרם סגירת התיק, האם החקירה בוצעה על ידי חברת חקירות, האם חקירה זו נעלמה מהתיק, והאם היה בחקירה זו כדי לפגוע בזכויות המבקשת ולהשפיע על תקינות ההליך ותוצאתו, באופן אשר יש בו כדי להצדיק את ביטול כתב האישום.

טענת המבקשת לפיה המשיבה פעלה מתוך שיקולים זרים נטענה בעלמא וללא פירוט, ולפיכך גם בה לא ניתן להכריע בשלב זה.

די אם יאמר בהקשר לכך, כי בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, ניתן לפתוח תיק מחדש גם מבלי שהוגש ערר אודות הסגירה, ואין במעשה זה כשלעצמו כדי ללמד על פגם שנפל בהתנהלות המשיבה (ר' בג"צ 3070/17 בענין פלוני, פורסם בנבו (28.2.18)).

אף **השיהוי**, הגם שמקובל ככלל להתחשב בו בגזירת הדין, אין בו כשלעצמו כדי להצדיק את ביטול כתב האישום, ולא ניתן בשלב זה, כאמור בטרם נחשף בית המשפט לחומר הראיות, כדי להביא לקביעה כי שיהוי זה מונח לפיתחה של המשיבה. יפים לעניין זה הדברים אותם הביא ב"כ המבקש עצמו במסגרת בקשתו, כפי שנקבע בע"פ 6922/08, **פלוני נ' מדינת ישראל**, פורסם בנבו (1.2.10), ולפיהם:

"אין להפוך את ההגנה מן הצדק למכשיר לקיצור תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק ויש להקפיד על כך שתיוותר מכשיר להגשמת עקרונות של הגינות וצדק".

אשר לטענה בדבר **אפליה פסולה**, הרי שבבקשת המבקשת נטען בכותרת בלבד כי באירוע היו חשודים פוטנציאליים נוספים, ואולם לא הוטעם מה היה חלקם באירועים, האם היו הם במעמד שווה למעמד המבקשת, מה טיב הראיות שנאספו לגביהם וכיצא בזה, ונוכח דברים אלו נהיר כי לא ניתן לקבל גם טענה זו של המבקשת בשלב זה של ההליך.

לאור כל האמור לעיל, ומשלא ניתן להכריע בטענות המבקשת במסגרת ההליך המקדמי - נדחות טענות המבקשת בשלב זה. שמורה למבקשת הזכות להעלות טענות אלה לאחר הבאת הראיות - ככל שאלו תובאנה בפני בית המשפט, ואז ניתן יהא להכריע בהן.

ההחלטה תישלח לצדדים על ידי המזכירות.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשע"ט, 21 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.